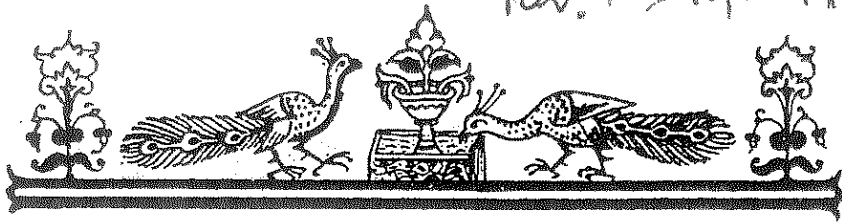

Ορθόδοξα ἔτος στ' ἔλαχ. Α

Ιαν. - Μαρτ. 1999

3. ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΗΣ Α.Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ FORUM ΤΟΥ DAVOS

α. Σύντομον χρονικόν

Προκειμένου νά παραστή και ὁμιλήσῃ, κατόπιν ἐπισήμου προσκλήσεως, εἰς τὸ 29ον «Παγκόσμιον Οἰκονομικόν Forum» τοῦ Davos, ἀνεχώρησε τὴν Κυριακὴν, 31ην Ἰανουαρίου ἐ.ξ., δι' Ἑλβετίαν ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Δευτερεύοντος τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων κ. Ταρασίου, ἐνῶ εἰς τὴν Ἑλβετίαν προσετέθη εἰς τὴν συνοδείαν τοῦ Πατριάρχου ὁ οἰκείος ποιμενάρχης Σεβ. Μητροπολίτης Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνός.

Ὡς γνωστόν, τὸ Παγκόσμιον Οἰκονομικόν Forum συγκεντρώνει κατ' ἔτος εἰς τὴν μικρὰν αὐτὴν Ἑλβετικὴν πόλιν κορυφαίους πολιτικούς, οἰκονομολόγους, διευθυντὰς μεγάλων ἐταιρειῶν, ἀκαδημαϊκούς, ἐκπροσώπους τῶν μέσων γενικῆς ἐνημερώσεως, διανοουμένους καὶ ἄλλας προσωπικότητας, οἱ ὅποιοι ἐπὶ τινὰς ἡμέρας συζητοῦν εἰς πολυῶρους συνεδριάσεις τὰ μεγάλα παγκόσμια προβλήματα καὶ δίδουν κατευθύνσεις καὶ χαράσσουν γραμμὰς πλεύσεως.

Οὕτω, τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς, 31ης Ἰανουαρίου, ὁ Πατριάρχης ἔλαβε μέρος εἰς δεῖπνον ἐργασίας με θέμα τὴν κοινωνικὴν πλευρὰν τῆς παγκοσμιοποιήσεως μετ' εἰσηγήσεων ἀπὸ μέρους Αὐτοῦ, τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Νορβηγίας, τοῦ πρώην Πρωθυπουργοῦ τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τῆς Ἀντιπροέδρου τῆς Βουλῆς τῆς Ἀργεντινῆς, μετὰ συντονιστοῦ τοῦ Ἐντιμ. κ. William Pfaff, δημοσιογράφου τῆς διεθνοῦς κύρου ἐφημερίδος «International Herald Tribune».

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Τρίτης, 2ας Φεβρουαρίου, ὁ Πατριάρχης ὡμίλησεν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Forum, ὁμοῦ μετὰ τῆς Α. Βασιλικῆς Ὑψηλότητος, τῆς Πριγκηπίσσης Ἰάνης τῆς Μ. Βρεταννίας καὶ ἄλλων προσωπικοτήτων, με

θέμα τὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον τῆς παγκοσμιοποιήσεως, ἀπαντήσας καὶ εἰς σχετικὰς ἐρωτήσεις. Τὸ γενικὸν θέμα τοῦ ἐφετεινοῦ Forum ἦτο «Ὑπεύθυνος Παγκοσμιοποιήσις». Ἡ ὁμιλία τῆς Α.Θ. Παναγιότητος δημοσιεύεται κατωτέρω.

Κατὰ τὴν ἐν Davos παραμονὴν Αὐτοῦ ὁ Πατριάρχης εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπικοινωνήσῃ μετὰ διαφόρους προσωπικότητας καὶ νὰ ἀνταλλάξῃ σκέψεις καὶ ἀπόψεις ἐπὶ τῶν συγχρόνων μεγάλων προβλημάτων τῆς ἀνθρωπότητος.

Μετὰ τὸ Davos, ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, μετέβη εἰς Ζυρίχην, ἔνθα συνηνήθη μετὰ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου πρώην Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου, τοῦ Ἀρχοντος Μ. Λογοθέτου καὶ Μ. Εὐεργέτου Ἐντιμολ. κ. Παναγιώτου Ἀγγελοπούλου καὶ μελῶν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Ἀργότερον διεπεραιώθη εἰς Γαλλίαν καὶ ἐπεσκέφθη τοὺς ἐκεῖσε οἰκείους Αὐτοῦ, συναντηθεὶς καὶ μετὰ τοῦ οἰκείου Ποιμενάρχου Σεβ. Μητροπολίτου Γαλλίας κ. Ἱερεμίου.

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἔδραν Αὐτοῦ τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς, 7ης Φεβρουαρίου.

Ἡ Α.Θ.Π., ὁ Πατριάρχης εἰς τὸ Παγκόσμιον Οἰκονομικόν Forum τοῦ Davos

β. *Όμιλία τῆς Α.Θ. Παναγιότητος
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου
κατὰ τὴν Συνάντησιν τοῦ Davos
(2 Φεβρουαρίου 1999)*

ΗΘΙΚΑ ΔΙΑΗΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΕΩΣ

Κατὰ πρῶτον ἐκφράζομεν τὴν χαρὰν ἡμῶν, διότι ἡ παροῦσα συνάντησις ἐκλεκτῶν καὶ δυναμικῶν οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν προσωπικοτήτων περιέλαβεν εἰς τὸ ἀντικείμενον τῶν συζητήσεων αὐτῆς τὴν ἀνθρωπίνην φυσιογνωμίαν τῆς παγκοσμιοποιήσεως τῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ καὶ τὰς μὴ οἰκονομικὰς ἀξίας. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι εἰς τὴν κλίμακα τῶν ἀξιῶν κατέχει ὑψηλότεραν βαθμίδα τὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον ἀπὸ τὸ οἰκονομικὸν μέγεθος, οὐδ' ὅτι ἡ οἰκονομικὴ πρόοδος, ἡ ὁποία θεωρεῖται ὑπάρχουσα ὅταν αὐξάνονται τὰ οἰκονομικὰ μεγέθη, ἀποκτᾶ χρησιμότητα ὅταν (καὶ μόνον ὅταν) ὑπηρετῇ τὴν αὔξησιν τῶν μὴ οἰκονομικῶν ἀξιῶν, αἱ ὁποῖαι συναπαρτίζουν τὸν πολιτισμὸν τῆς ἀνθρωπότητος. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος, ὁ ὁποῖος δικαιολογεῖ τὴν παρουσίαν τῆς ἡμετέρας ἀσχέτου πρὸς τὴν οἰκονομίαν Μετριότητος, εἰς τὴν λαμπρὰν αὐτὴν ὁμήγυριν ἡμῶν, τῶν κατ' ἐξοχὴν οἰκονομικῶς δρώντων.

Ἡ πρὸς τὴν παγκοσμιοποίησιν πορεία τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι ἓν γεγονός, τὸ ὁποῖον προέρχεται κυρίως ἀπὸ θελήσεις μὴ κρατικές, ἀλλ' ἰδιωτικές, καὶ δὴ τὰς θελήσεις τῶν πολυεθνικῶν οἰκονομικῶν κολοσσῶν, καὶ ὑποβοηθεῖται ἀπὸ τὴν ἀσύλληπτον ἀνάπτυξιν τῶν ἐπικοινωνιῶν. Ἦδη ὁ ρόλος τῶν κρατῶν ὑποβαθμίζεται συνεχῶς, πλὴν ἐλαχίστων, ὁ δὲ ρόλος τῶν οἰκονομικῶς ἰσχυρῶν μεγιστοποιεῖται ἀκόμη καὶ εἰς τὰ μεγάλα κράτη.

Ὡς Προκαθήμενος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀνὰ τὸν κόσμον, βεβαιοῦμεν ὑμᾶς ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει βιώσει καὶ καλλιεργήσει τὴν ἰδέαν τῆς πνευματικῆς οἰκουμενικότητος, ὅπερ εἶναι μία μορφή παγκοσμιοτήτος, διότι διακηρῦσσει ὅτι πρέπει νὰ συνδέωνται διὰ δεσμῶν ἀγάπης, ἀδελφότητος καὶ συνεργασίας ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ παντὸς πολιτισμοῦ. **Εἶναι ἀληθὲς ὅτι προσκαλεῖ ὅλους εἰς μίαν πίστιν, ἀλλὰ δὲν ἐξαρτᾶ τὴν ἀδελφωσύνην καὶ τὴν ἀγάπην, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῆς, ἐκ τῆς προσχωρήσεως εἰς αὐτήν. Διότι ἀγαπᾷ τοὺς πάντας, καὶ βιώνει εἰς τὸ ἔπακρον τὴν ἐνότητα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.** Ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ἡ χριστιανικὴ οἰκουμενικότης διαφέρει οὐσιωδῶς τῆς παγκοσμιοποιήσεως,

διότι ἡ πρώτη στηρίζεται εἰς τὴν συναδελφότητα καὶ σέβεται τὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπηρετήσῃ, ἐνῶ ἡ δευτέρα ἐκκινεῖ κυρίως ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν διευρύνσεως τῆς ἀγορᾶς, καὶ δευτερευόντως ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς συγκράσεως τῶν πολιτισμῶν εἰς ἓνα νέον τοιοῦτον, σύμφωνον πρὸς τὰς πεπονηθείσας τῶν δυναμένων νὰ ἐπηρεάσουν τὸ παγκόσμιον κοινόν.

Ἄτυχῶς ἡ παγκοσμιοποίησις τείνει νὰ ἐξελιχθῇ ἀπὸ μέσον συναδελφώσεως τῶν λαῶν τοῦ κόσμου (ὡς προβάλλεται) εἰς μέσον ἐπεκτάσεως τῆς οἰκονομικῆς ἐπικυριαρχίας τῶν οἰκονομικῶν κολοσσῶν καὶ ἐπὶ λαῶν πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ πρόσθασις αὐτῶν ἦτο κλειστὴ λόγῳ συνοριακῶν καὶ πολιτιστικῶν φραγμῶν.

Δὲν ἀνῆκει εἰς τὰς προθέσεις καὶ τὰ καθήκοντα ἡμῶν νὰ ὑποδείξωμεν τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων ὁ κίνδυνος αὐτὸς θὰ περιορισθῇ ἢ θὰ ἐκλείψῃ. Ἐχομεν ὅμως καθήκον νὰ ἐπισημάνωμεν καὶ νὰ διακηρύξωμεν ὅτι δὲν εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον ἡ ἀνωτέρα ἐπιδίωξις ὁ οἰκονομικὸς πλουτισμὸς καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἐπέκτασις.

Ὁ εὐαγγελικὸς λόγος «οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος» (Ματθ. 4,4) πρέπει νὰ γίνῃ εὐρύτερον ἀντιληπτὸς, νὰ κατανοηθῇ εἰς τὰς πραγματικὰς ἐννοιολογικὰς διαστάσεις του. Δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος διὰ μόνης τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἄρα ὀφείλει νὰ ἀναζητήσῃ τὸ «ρῆμα τὸ ἐκπορευόμενον διὰ στόματος Θεοῦ» (Ματθ. 4,4), δηλαδὴ τὰς ὑπερτέρας τῆς οἰκονομίας ἀξίας καὶ ἀρχάς, διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῶν ὁποίων ἡ οἰκονομία καθίσταται ὑπηρετῆς καὶ ὄχι δυνάστης τοῦ ἀνθρώπου.

Γίνεται, νομίζομεν, ὑπὸ πάντων, ἀνεξαρτήτως θρησκευτικῆς πίστεως, ἀντιληπτόν, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις καθ' ἑαυτὴν καὶ ἡ ὑπηρετοῦσα αὐτὴν παγκοσμιοποίησις ἀπαξιοῦνται ὅταν προκαλοῦν τὴν στέρησιν εἰς τοὺς πολλοὺς καὶ τὴν ὑπέρμετρον συγκέντρωσιν τοῦ πλούτου εἰς τοὺς ὀλίγους. Ἡ ἐξέλιξις, ἄλλωστε, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν δὲν εἶναι ἀπεριόριστος, διότι πέραν ὠρισμένου ὁρίου, δίδεται εἰς τὸν οἰκονομικῶς δραστηριοποιούμενον ἢ γνωστὴ ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς ἀπάντησις «οὐκ ἂν λάβῃς παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος». Ἦδη ὁ νομοθέτης Σόλων εἶχε διαπιστώσει τὴν δυσλειτουργίαν τῆς κοινωνίας τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τὴν ὑπερχρέωσιν τῶν πολλῶν κατοίκων αὐτῆς εἰς τοὺς ὀλίγους καὶ ἐθέσπισε τὴν γνωστὴν «σεισάχθειαν», δηλαδὴ τὴν διαγραφὴν ὅλων τῶν χρεῶν, γεγονός τὸ ὁποῖον, ἂν καὶ φαινομενικῶς ἔβλαψε τοὺς πλουσίους Ἀθηναίους, ἀπέβη ἐν τέλει ὑπὲρ ὅλης τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας, διότι ἐπέτρεψεν εἰς τὰ μέλη τῆς νὰ δραστηριοποιηθῶν ὡς ἐλεύθεροι καὶ δημιουργικοὶ ἀυτενεργοῦντες πολῖται

καί ὄχι ὡς δούλοι (εἶτε κατὰ νόμον εἶτε κατ' οὐσίαν) ἀλλήλων. Γνωστή εἶναι ἐξ ἄλλου καί ἡ ἀπόφασις τοῦ ρηξικελεύθου ἐκείνου Ἀμερικανοῦ βιομηχάνου, τοῦ ἐφευρέτου τῆς κυλιομένης ταινίας, ὁ ὁποῖος ἠῤῥησε τοὺς μισθοὺς τῶν ἐργατῶν του διὰ νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ ἀγοράζουσι τὰ προϊόντα του (Σημ. πρόκειται διὰ τὸν αὐτοκινητοβιομηχάνον Ford, ὁ ὁποῖος ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς ἰδέας τῆς ὀρθολογιστικοποιήσεως τῆς ἐργασίας τοῦ Taylor). Τὰ παραδείγματα αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα ὑποδηλοῦν ὅτι ἡ οἰκονομικὴ πρόοδος τότε μόνον δικαιώνεται ἠθικῶς καὶ ἐπιτυγχάνεται ὅταν εἰς αὐτὴν συμμετέχουν ὅλα τὰ μέλη τῆς παγκοσμίου κοινωνίας.

Ἡ κατάστασις αὕτη θέτει ἐνώπιον ἡμῶν τὰς νέας διαστάσεις τῆς οἰκονομικῆς ἠθικῆς καὶ γενικώτερον τῆς ἠθικῆς τῶν παγκοσμίου ἐμβελείας δραστηριοτήτων. Ἄλλ' ἂν καὶ ὀμιλοῦμεν περὶ νέων προκλήσεων, κατ' οὐσίαν πρόκειται περὶ διωγκωμένης μορφῆς ἀρχαίων προβληματισμῶν. Ὁ Δῆμος τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «οὐχὶ τῷ πλούτῳ διδοὺς τὸ πλεῖστον — τῆς ἐξουσίας — ἀλλὰ χῶ (σημαίνει: καὶ ὁ) καὶ τοῦ πένητος ἔχοντος ἴσον» (Εὐρυπίδου *Ἰκέτιδες*, 407) διέπρεψεν. "Ὅταν δὲ ἐξέπεσεν εἰς τὴν ὑπὸ τῶν δημαγωγῶν ἐλεγχομένην ἀναρχικὴν δημοκρατίαν ἐσκίασε τὴν προτέραν αἴγλην, ὅπως τὴν ἐσκίασαν καὶ τὴν σκιάζουσι τὰ πολιτεύματα τῆς κατ' Ἀριστοτέλην «ὀλιγαρχίας», τῆς ὁποίας ὄρος εἶναι ὁ πλοῦτος (Ἀριστοτέλους, *Πολιτικά* Δ.7,1294α).

Εἶναι γεγονός ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐγκαταλειφθῆ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸν ἄνθρωπον ὡς ἀπαράβατος ὄρος τοῦ ἠθικοῦ ἡμῶν καὶ εἰδωλοποιηθῶν καὶ λατρευθῶν τὰ μεγέθη τῆς οἰκονομίας, τῆς ἐξουσίας, τῆς δυνατότητος ἐπηρεασμοῦ τῶν μαζῶν, ἀρχεται ἡ ἀπληστοῦς πλεονεξία ἢ ὁποῖα μοιραίως ὀδηγεῖ τοὺς ἔχοντας εἰς τὸ νὰ ἀυξάνουν τὸ ἔχειν αὐτῶν, εἶτε αὐτὸ εἶναι πλοῦτος, εἶτε αὐτὸ εἶναι ἰσχύς πολιτικὴ, στρατιωτικὴ ἢ διαπλαστικὴ ἰδεῶν καὶ ἐν γένει ἰσχύς ἐπηρεασμοῦ παντὸς τοῦ κόσμου.

Ὁφείλομεν, ὅμως, νὰ διαφυλάξωμεν ὅλας τὰς λοιπὰς πολιτισμικὰς ἀξίας τῆς ἀνθρωπότητος, χωρὶς, βεβαίως, νὰ θέσωμεν φραγμοὺς μὴ ἀναγκαίους εἰς τὴν χρήσιμον οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν. Ἄλλ' ὀφείλομεν καὶ νὰ συνειδητοποιήσωμεν ὅτι ἡ παγκοσμιοποίησις τῶν δυνατοτήτων τότε μόνον ἔχει ἠθικὴν δικαίωσιν, ὅταν συνεπάγεται καὶ παγκόσμιον κατανομήν τῶν ἐκ ταύτης ὠφελειῶν.

Ἡ παγκοσμιοποίησις οὕτως ἐμφανίζεται ὡς τὸ νέον ὄραμα διὰ τοὺς μέν ὡς νέα ἀπειλή διὰ τοὺς δέ.

Ὅραμα πολλὰ εἰς ὀλίγους ὑποσχόμενον καὶ ἐλάχιστα εἰς πολλούς. Ὅραμα ἐν τινὶ βαθμῷ μεγαλειώδες ἐν τῇ συλλήψει καὶ τῇ πραγματώσει

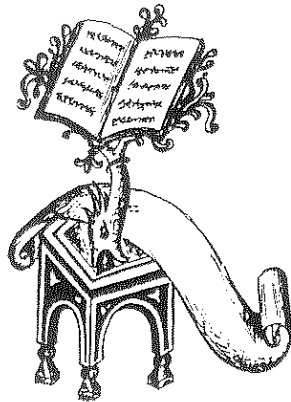
αὐτοῦ, ταυτοχρόνως ὅμως καὶ τρομακτικόν, καθ' ὃν βαθμὸν ἡ δυναμικὴ τῆς παγκοσμιοποιήσεως ὑπερβαίνει ὄρια ἀνεκτὰ εἰς τὴν ἠθικὴν συνείδησιν καὶ προσιτὰ εἰς ἐλεγκτικοὺς κανόνας καὶ μηχανισμοὺς τοῦ ἀνθρώπου. Μεγαλειώδης ἐπὶ παραδείγματι ἡ αὐτόματος σχεδὸν παγκοσμιοποίησις τῆς πληροφορήσεως, τρομακτικὴ ἐν τούτοις ταυτοχρόνως καὶ ἡ δυνατότης σκοπίμου παραπληροφορήσεως. Μεγαλειώδης ἡ παγκοσμιοποίησις τῆς γνώσεως καὶ ἡ μετοχὴ πολλῶν εἰς τὰ ἀπώτατα τοῦ μακροκόσμου καὶ εἰς τὰ ἐνδότετα τοῦ μικροκόσμου, ἀλλὰ καὶ φοβερὰ ἡ ἀπειλή ἐκ τῆς ἐνδεχομένης κακῆς χρήσεως τῆς συσσωρευμένης αὐτῆς γνώσεως.

Ἐνώπιον ἡμῶν ὀρθοῦνται οἱ ὄραματισμοί, οἱ κίνδυνοι, αἱ ἀπειλαί, τὰ διλήμματα. Θαυμαστὰ τὰ ἐπιτεύγματα τῆς διεθνοῦς συνεργασίας εἰς τοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομίας, τοῦ ἐμπορίου, τῶν τηλεπικοινωνιῶν καὶ τῶν ἐν γένει συναλλαγῶν, εἰς τοὺς ὁποίους καὶ ἀποδίδεται πρωτίστως τὸ φαινόμενον τῆς παγκοσμιοποιήσεως. Ποῖον, ἐν τούτοις, τὸ ἀληθὲς κέρδος τῆς ἀνθρωπότητος συνολικῶς, ἐὰν ἡ οἰκονομία ὑποκύπτουσα εἰς τὴν ἀσθένειαν τῆς ἐλεφαντιάσεως καταβροχθίζῃ τοὺς λοιποὺς τομεῖς τοῦ πολιτισμοῦ, τὴν σκέψιν, τὴν ποιητικὴν διάθεσιν, τὸν στοχασμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἐὰν δηλαδὴ ὀδηγῆ εἰς μαρασμὸν τὰς δημιουργικὰς δυνάμεις αὐτοῦ, ἀποδυναμῶν ἡμελιώδεις ἀρχὰς συμβιώσεως καὶ ἐπιβιώσεως, ὡς εἶναι ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἀμοιβαιότης, ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ ἀτόμων καὶ λαῶν, ὁ σεβασμὸς τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, τὸ ὄντως ἀκλόνητον τοῦτο βάθρον τῆς υπάρξεως καὶ συνυπάρξεως ἡμῶν;

Ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, δὲν εἴμεθα ἀντίθετοι πρὸς τὴν ὑπηρετοῦσαν τὸν ἄνθρωπον οἰκονομικὴν πρόοδον, οὐδὲ μισαλλόδοξοι ἢ ἔμφθοι ἐνώπιον τῶν ἄλλων πίστεων καὶ ἰδεολογιῶν. Ὅμως ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐξασφαλισθῆ εἰς τὰ μέλη τῆς ὀρθοδόξου ἐν τῷ κόσμῳ μειοψηφίας, ἀλλὰ καὶ πάσης ἄλλης πολιτιστικῆς μειοψηφίας, ἡ δυνατότης νὰ διατηρήσῃ τὴν ἰδιαιτερότητα αὐτῆς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς. Ἡ παγκοσμιοποίησις ὡς ἀνοιγμα θυρῶν διὰ τὴν συνεργασίαν τῶν λαῶν μᾶς εὐρίσκει ἀπολύτως συμφώνους καὶ ὑπερθεματιστάς. Ἦδη πολλάκις, ὡς Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ προσωπικῶς, ἔχομεν καλέσει τοὺς ὁπαδοὺς δισταμένων θρησκειῶν καὶ ἰδεολογιῶν καὶ συμφερόντων εἰς κατάπαυσιν τῶν διενέξεων, καταλλαγὴν καὶ συνεργασίαν ἐπὶ τοῦ πρακτικοῦ πεδίου. Ἡ παγκοσμιοποίησις ὅμως ὡς μέσον ὁμογενοποιήσεως τῆς ἀνθρωπότητος, ἐπηρεασμοῦ τῶν μαζῶν καὶ ἐπικρατήσεως ἐνὸς ἐνιαίου καὶ μοναδικοῦ τρόπου σκέψεως, μᾶς εὐρίσκει ἀντιθέτους. Θεωροῦμεν, ἐπίσης, ὡς μὴ ἐπιτρεπτὴν καὶ ἀποτρέψιμον τὴν χρησιμοποίησιν τῆς παγκοσμιοποιήσεως ἀποκλειστικῶς

πρὸς πλουτισμὸν τῶν ὀλίγων εἰς βάρος τῶν πολλῶν. Καὶ καλούμεν ὅλους, πλουσίους καὶ πτωχοὺς, εἰς συνεργασίαν διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ὅλων, διότι τοῦτο συμφέρει ἀκόμη καὶ τοὺς ἔχοντας, περισσότερον ἀπὸ τὴν μονομερῆ αὔξησιν τῶν οἰκονομικῶν μεγεθῶν των.

Εἶθε ὁ Θεὸς νὰ φωτίσῃ τοὺς πάντας νὰ κατανοήσουν τὴν ἀλήθειαν αὐτήν.

στὸ
ραφ
τῶν
στι
Σ
Προ
πτά
πρα